പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 2 (ഭൂമിഖണ്ഡഃ)/ അധ്യായഃ 061

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/f5v

വേന ഉവാച-

ഭാര്യാതീർഥം സമാഖ്യാതം സർവതീർഥോത്തമോത്തമമ് .

പിതൃതീർഥം സമാഖ്യാഹി പുത്രാണാം താരണം പരമ് 1.

വിഷ്ണുരുവാച-

കുരുക്ഷേത്രേ മഹാക്ഷേത്രേ കുംഡലോ നാമ ബ്രാഹ്മണഃ .

സുകർമാ നാമ സത്പുത്രഃ കുംഡലസ്യ മഹാത്മനഃ 2.

ഗുരൂ തസ്യ മഹാവൃദ്ധൗ ധർമജ്ഞൗ ശാസ്ത്രകോവിദൗ .

ദ്വാവേതൗ തു മഹാത്മാനൗ ജരയാ പരിപീഡിതൗ 3.

തയോഃ ശുശ്രൂഷണം ചക്രേ ഭക്ത്യാ ച പരയാ തതഃ .

ധർമജ്ഞോ ഭാവസംയുക്തോ അഹർനിശമനാരതമ് 4.

തസ്മാദ്വേദാനധീതേ സ പിതുഃ ശാസ്ത്രാണ്യനേകശഃ .

സർവാചാരപരോ ദക്ഷോ ധർമജ്ഞോ ജ്ഞാനവത്സലഃ 5.

അംഗസംവാഹനം ചക്രേ ഗുർവോശ്ച സ്വയമേവ സഃ .

പാദപ്രക്ഷാലനം ചൈവ സ്നാനഭോജനകീം ക്രിയാമ് 6.

ഭക്ത്യാ ചൈവ സ്വഭാവേന തദ്ധ്യാനേ തന്മയോ ഭവേത് .

മാതാപിത്രോശ്ച രാജേംദ്ര ഉപചര്യാം പ്രകാരയേത് 7.

സൂത ഉവാച-

തദ്വർതമാനകാലേ തു ബഭൂവ നൃപസത്തമ .

പിപ്പലോ നാമ വൈ വിപ്രഃ കശ്യപസ്യ മഹാത്മനഃ 8.

തപസ്തേപേ നിരാഹാരോ ജിതാത്മാ ജിതമത്സരഃ .

ദയാദാനദമോപേതഃ കാമം ക്രോധം വിജിത്യ സഃ 9.

ദശാരണ്യഗതോ ധീമാഞ്ജ്ഞാനശാംതിപരായണഃ .

സർവേംദ്രിയാണി സംയമ്യ തപസ്തേപേ മഹാമനാഃ 10.

തപഃപ്രഭാവതസ്തസ്യ ജംതവോ ഗതവിഗ്രഹാഃ .

വസംതി സുയുഗേ തത്ര ഏകോദരഗതാ ഇവ 11.

തത്തപസ്തസ്യ മുനയോ ദൃഷ്ട്വാ വിസ്മയമായയുഃ .

നേദൃശം കേനചിത്തപ്തം യഥാസൗ തപ്യതേ മുനിഃ 12.

ദേവാശ്ച ഇംദ്രപ്രമുഖാഃ പരം വിസ്മയമായയുഃ .

അഹോ അസ്യ തപസ്തീവ്രം ശമശ്ചേംദ്രിയസംയമഃ 13.

നിർവികാരോ നിരുദ്വേഗഃ കാമക്രോധവിവർജിതഃ .

ശീതവാതാതപസഹോ ധരാധര ഇവസ്ഥിതഃ 14.

വിഷയേ വിമുഖോ ധീരോ മനസോതീതസംഗ്രഹമ് .

ന ശൃണോതി യഥാ ശബ്ദം കസ്യചിദ്ദ്വിജസത്തമഃ 15.

സംസ്ഥാനം താദൃശം ഗത്വാ സ്ഥിത്വാ ഏകാഗ്രമാനസഃ .

ബ്രഹ്മധ്യാനമയോ ഭൂത്വാ സാനംദമുഖപംകജഃ 16.

അശ്മകാഷ്ഠമയോ ഭൂത്വാ നിശ്ചേഷ്ടോ ഗിരിവത്സ്ഥിതഃ .

സ്ഥാണുവദ്ദൃശ്യതേ ചാസൗ സുസ്ഥിരോ ധർമവത്സലഃ 17.

തപഃക്ലിഷ്ടശരീരോതി ശ്രദ്ധാവാനനസൂയകഃ .

ഏവം വർഷസഹസ്രൈകം സംജാതം തസ്യ ധീമതഃ 18.

പിപീലികാഭിർബഹ്വീഭിഃ കൃതം മൃദ്ഭാരസംചയമ് .

തസ്യോപരി മഹാകായം വല്മീകം നിജമംദിരമ് 19.

വല്മീകോദരമധ്യസ്ഥോ ജഡീഭൂത ഇവസ്ഥിതഃ .

സ ഏവം പിപ്പലോ വിപ്രസ്തപതേ സുമഹത്തപഃ 20.

കൃഷ്ണസർപൈസ്തു സർവത്ര വേഷ്ടിതോ ദ്വിജസത്തമഃ .

തമുഗ്രതേജസം വിപ്രം പ്രദശംതി വിഷോൽബണാഃ 21.

സംപ്രാപ്യ ഗാത്രമർമാണി വിഷം തസ്യ ന ഭേദയേത് .

തേജസാ തസ്യ വിപ്രസ്യ നാഗാഃ ശാംതിമഥാഗമൻ 22.

തസ്യ കായാത്സമുദ്ഭൂതാ അർചിഷോ ദീപ്തതേജസഃ .

നാനാരൂപാഃ സുബഹുശോ ദൃശ്യംതേ ച പൃഥക്പൃഥക് 23.

യഥാ വഹ്നേഃ ഖരതരാസ്തഥാവിധാ നരോത്തമ .

യഥാമേഘോദരേ സൂര്യഃ പ്രവിഷ്ടോ ഭാതി രശ്മിഭിഃ 24.

വല്മീകസ്ഥസ്തഥാവിപ്രഃ പിപ്പലോ ഭാതി തേജസാ .

സർപാ ദശംതി വിപ്രം തം സക്രോധാ ദശനൈരപി 25.

ന ഭിംദംതി ച ദംഷ്ട്രാഗ്രാച്ചർമ ഭിത്ത്വാ നൃപോത്തമ .

ഏവം വർഷസഹസ്രൈകം തപ ആചരതസ്തതഃ 26.

ഗതം തു രാജരാജേംദ്ര മുനേസ്തസ്യ മഹാത്മനഃ .

ത്രികാലം സാധ്യമാനസ്യ ശീതവർഷാതപാന്വിതഃ 27.

ഗതഃ കാലോ മഹാരാജ പിപ്പലസ്യ മഹാത്മനഃ .

തദ്വച്ച വായുഭക്ഷം തു കൃതം തേന മഹാത്മനാ 28.

ത്രീണി വർഷസഹസ്രാണി ഗതാനി തസ്യ തപ്യതഃ .

തസ്യ മൂർധ്നി തതോ ദേവൈഃ പുഷ്പവൃഷ്ടിഃ കൃതാ പുരാ 29.

ബ്രഹ്മജ്ഞോസി മഹാഭാഗ ധർമജ്ഞോസി ന സംശയഃ .

സർവജ്ഞാനമയോऽസി ത്വം സംജാതഃ സ്വേനകർമണാ 30.

യം യം ത്വം വാംഛസേ കാമം തം തം പ്രാപ്സ്യസി നാന്യഥാ .

സർവകാമപ്രസിദ്ധസ്ത്വം സ്വത ഏവ ഭവിഷ്യസി 31.

സമാകർണ്യ മഹദ്വാക്യം പിപ്പലോപി മഹാമനാഃ .

പ്രണമ്യ ദേവതാഃ സർവാ ഭക്ത്യാ നമിതകംധരഃ 32.

ഹർഷേണ മഹതാവിഷ്ടോ വചനം പ്രത്യുവാച സഃ .

ഇദം വിശ്വം ജഗത്സർവം മമവശ്യം യഥാ ഭവേത് 33.

തഥാ കുരുധ്വം ദേവേംദ്രാ വിദ്യാധരോ ഭവാമ്യഹമ് .

ഏവമുക്ത്വാ സ മേധാവീ വിരരാമ നൃപോത്തമ 34.

ഏവമസ്ത്വിതി തേ പ്രോചുർദ്വിജശ്രേഷ്ഠം സുരാസ്തദാ .

ദത്വാ വരം മഹാഭാഗ ജഗ്മുസ്തസ്മൈ മഹാത്മനേ 35.

ഗതേഷു തേഷു ദേവേഷു പിപ്പലോ ദ്വിജസത്തമഃ .

ബ്രഹ്മണ്യം സാധയേന്നിത്യം വിശ്വവശ്യം പ്രചിംതയേത് 36.

തദാപ്രഭൃതി രാജേംദ്ര പിപ്പലോ ദ്വിജസത്തമഃ .

വിദ്യാധരപദം ലബ്ധ്വാ കാമഗാമീ മഹീയതേ 37.

ഏവം സ പിപ്പലോ വിപ്രോ വിദ്യാധരപദം ഗതഃ .

സംജാതോ ദേവലോകേശഃ സർവശാസ്ത്രവിശാരദഃ 38.

ഏകദാ തു മഹാതേജാഃ പിപ്പലഃ പര്യചിംതയത് .

വിശ്വവശ്യം ഭവേത്സർവം മമ ദത്തോ വരോത്തമഃ 39.

തദർഥം പ്രത്യയം കർതുമുദ്യതോ ദ്വിജപുംഗവഃ .

യം യം ചിംതയതേ കർതും തം തം ഹി വശമാനയേത് 40.

ഏവം സ പ്രത്യയേ ജാതേ മനസാ പര്യകല്പയത് .

ദ്വിതീയോ നാസ്തി വൈ ലോകേ മത്സമഃ പുരുഷോത്തമഃ 41.

സൂത ഉവാച-

ഏവം ഹി കല്പമാനസ്യ പിപ്പലസ്യ മഹാത്മനഃ .

ജ്ഞാത്വാ മാനസികം ഭാവം സാരസസ്തമുവാച ഹ 42.

സരസ്തീരഗതോ രാജൻസുസ്വരം വ്യംജനാന്വിതമ് .

സ്വനം സൗഷ്ഠവസംയുക്തമുക്തവാൻപിപ്പലം പ്രതി 43.

കസ്മാദുദ്വഹസേ ഗർവമേവം ത്വം പരമാത്മകമ് .

സർവവശ്യാത്മികീം സിദ്ധിം നാഹം മന്യേ തവൈവ ഹി 44.

വശ്യാവശ്യമിദം കർമ അർവാചീനം പ്രശസ്യതേ .

പരാചീനം ന ജാനാസി പിപ്പല ത്വം ഹി മൂഢധീഃ 45.

വർഷാണാം തു സഹസ്രാണി യാവത്ത്രീണി ത്വയാ തപഃ .
സമാചീർണം തതോ ഗർവം കുരുഷേ കിം മുധാ ദ്വിജ 46.
കുംഡലസ്യ സുതോ ധീരഃ സുകർമാനാമ യഃ സുധീഃ .
വശ്യാവശ്യം ജഗത്സർവം തസ്യാസീച്ഛൃണു സാംപ്രതമ് 47.
അർവാചീനം പരാചീനം സ വൈ ജാനാതി ബുദ്ധിമാൻ .
ലോകേ നാസ്തി മഹാജ്ഞാനീ തത്സമഃ ശൃണു പിപ്പല 48.
ന കുംഡലസ്യ പുത്രേണ സദൃശസ്ത്വം സുകർമണാ .
ന ദത്തം തേന വൈ ദാനം ന ജ്ഞാനം പരിചിംതിതമ് 49.
ഹുതയജ്ഞാദികം കർമ ന കൃതം തേന വൈ കദാ .
ന ഗതസ്തീർഥയാത്രായാം ന ച വഹ്നേരുപാസനമ് 50.
സ കദാ കൃതവാന്വിപ്ര ധർമസേവാർഥമുത്തമമ് .
സ്വച്ഛംദചാരീ ജ്ഞാനാത്മാ പിതൃമാതൃസുഹൃത്സദാ 51.
വേദാധ്യയനസംപന്നഃ സർവശാസ്ത്രാർഥകോവിദഃ .
യാദൃശം തസ്യ വൈ ജ്ഞാനം ബാലസ്യാപി സുകർമണഃ 52.
താദൃശം നാസ്തി തേ ജ്ഞാനം വൃഥാ ത്വം ഗർവമുദ്വഹേഃ .
പിപ്പല ഉവാച-
കോ ഭവാൻപക്ഷിരൂപേണ മാമേവം പരികുത്സയേത് 53.
കസ്മാന്നിംദസി മേ ജ്ഞാനം പരാചീനം തു കീദൃശമ് .
തന്മേ വിസ്തരതോ ബ്രൂഹി ത്വയി ജ്ഞാനം കഥം ഭവേത് 54.
അർവാചീനഗതിം സർവാം പരാചീനസ്യ സാംപ്രതമ് .
വദ ത്വമംഡജശ്രേഷ്ഠ ജ്ഞാനപൂർവം സുവിസ്തരമ് 55.
കിം വാ ബ്രഹ്മാ ച വിഷ്ണുശ്ച കിം വാ രുദ്രോ ഭവിഷ്യസി .
സാരസ ഉവാച-
നാസ്തി തേ തപസോ ഭാവഃ ഫലം നാസ്തി ച തസ്യ തു 56.
ത്വയാ ന പരിതപ്തസ്യ തപസഃ സാംപ്രതം ശൃണു .
കുംഡലസ്യാപി പുത്രസ്യ ബാലസ്യാപി യഥാ ഗുണഃ 57.

തഥാ തേ നാസ്തി വൈ ജ്ഞാനം പരിജ്ഞാതം ന തത്പദമ് .

ഇതോ ഗത്വാപി പൃച്ഛ ത്വം മമ രൂപം ദ്വിജോത്തമ 58.

സ വദിഷ്യതി ധർമാത്മാ സർവം ജ്ഞാനം തവൈവ ഹി .

വിഷ്ണുരുവാച-

ഏവമാകർണ്യ തത്സർവം സാരസേന പ്രഭാഷിതമ് 59.

നിർജഗാമ സ വേഗേന ദശാരണ്യം മഹാശ്രമമ് 60.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ ഭൂമിഖംഡേ വേനോപാഖ്യാനേ ഏകഷഷ്ടിതമോഽധ്യായഃ 61.
